

Samtal om ägendomen

Errico Malatesta

1917

Peter. - Vi vilja alls icke själa någonting, men vi vill att folket sätter sig i besittning av de rikas egendom och ställer den till allas förfogande. Genom att göra detta, stjäla folket alls inte någon egendom från andra, det återtager blott *sin* egendom.

Johan. - Vad menar du? Är det kanske så att herrarnas egendom är vår?

Peter. - Ja visst! Den är vår egendom, den är allas egendom! Vem har väl lämnat den åt herrarna? Hur ha de kommit i besittning av den? Vilken rätt ha de haft att tillägna sig den, och vilken rätt ha de att behålla den?

Johan. - Men det är ju deras förfäder; som har lämnat den efter sig till dem.

Peter. - Och vem har gett den åt deras förfäder? Jo, det är de lyckligast lottade och starkaste, som slagit under sig alltsamman, som har tvingat de andra att arbeta för sig. Icke belåtna med att själva leva i sysslolöshet och lättja, förtyckande och uthungrande största delen av sina medmänniskor, ha de åt sina barnbarn överlämnat den förmögenhet, de tillroffat sig, och på så sätt dömt de kommande generationerna till slaveri under sina efterföljande. Dessa skulle för resten vara oförmögna till att göra, vad deras förfäder gjorde, förslappade genom sysslolöshet och maktmissbruk, som de äro... Och detta finner du vara rättvist?

Johan. - Nej inte om de ha tillägnat sig sin förmögenhet med våld. Men de rika säga att deras rikedom är frukten av deras arbete, och det förefaller mig icke rättvist att beröva någon som helst det han förvärvat sig genom sitt släp.

Peter. - Alltid samma historia! De, som icke arbeta och aldrig ha arbetat, tala ständigt i arbetets namn.

Men säg mig, hur jorden kommit till och allt som finns i den: metaller, kol och allt det andra? Antingen det nu är Gud, som skapat den, eller det är ett spontant värk av naturen, så finna vi allt vid vår tillkomst till världen. Men därför bör också allt detta stå till allas vårt förfogande. Vad skulle du säga, om herrarna ville sätta sig i besittning av luften för att bruka den och endast gav oss en liten del av den och därtill den sämsta delen av den, och läte oss betala för den med vårt arbete? Det blev precis samma sak. Enda skillnaden är den, att man redan har funnit medel till att sätta sig i besittning av jorden och dela upp den medan man ännu icke hunnit så långt med luften. Men var övertygad om, att om det vore möjligt, skulle det komma att gå på samma sätt med luften som med jorden.

Johan. - Det är sant. Jorden synes mig vara en sak, som borde tillhöra alla... Men det finns saker som icke finnas till av sig själva.

Peter. - Naturligtvis, det finns saker, som äro frambringade genom människornas arbete, och till och med jorden skulle ha ringa värde, om den icke uppfriskades av människohänder. Men dessa saker borde i rättvisans namn tillhöra dem, som har bearbetat dem. Genom vilket under befinna de sig just hos dem, som icke arbeta och aldrig har arbetat?

Johan. - Men herrarna påstå, att deras fäder ha arbetat och sparat.

Peter. - De borde i stället säga, att deras fäder ha låtit andra arbeta för sig utan att betala, alldeles som man gör nu för tiden. Historien berättar oss, att arbetarens lott alltid varit eländig, att de som arbetat utan att bedraga andra aldrig har kunnat spara, att de till och med aldrig haft tillräckligt för att kunna äta sig mätta.

Se på de förhållande, som du har under dina egna ögon! Allt det som arbetarna frambringa - hamnar det icke i herrarnas händer, som tillägna sig det? En man köper i dag ett stycke jord, obrutet och sumpigt. Han betalar en spottstyver för det. Där sätter han andra till att arbeta och betalar dom så mycket att de icke dö av hunger, och medan de arbeta stannar han lugnt i staden och gör ingenting. Efter några års förlopp har detta värdelösa och ofruktbara jordstycke blivit en trädgård och har fått ett värde, som är hundra gånger större än det den där herrn betalade för

det. Sönerna, som ärva jorden efter fadern, säga också att de njuta frukterna av faderns arbete, och sönerna till dem som verkligen ha odlat jorden, som ha arbetat och försakat, fortsätta att arbeta och försaka.

Johan. - Men när det icke längre finns några herrar, hur skall man då bära sig åt för att leva. Vem skall ge en arbete?

Peter. - Vilken fråga! Du ser dock var dag, hur det går för sig! Det är du som plöjer, som skördar, det är du, som slår säden och bringar den in i ladorna, och du frågar mig, hur man skall bära sig åt för att leva utan herrar? Fråga hellre, hur herrarna skulle bära sig åt för att leva, om icke vi funnes, vi stackars dumma jordarbetare och industriarbetare, som svettas för att föda dem och kläda dem, som låta dem ta våra döttrar och förlusta sig med.

Du är tacksam mot herrarna för att de låta dig leva! Förstår du då inte, att det är de som leva av ditt arbete och att varje beta bröd de förtära, ha de ryckt från dina barn? Att varje gåva, de ge sina mätresser, kommer från de fattigas arbete, hunger, köld, elände, ja, prostitution.

Vad är det, de tillvärka, dessa herrar? Ingenting! Därför - allt vad de konsumera, ha de rövat från dem som arbeta, från arbetarna.

Antag att varje arbetare försvann från landet från och med i morgon. Det fanns icke längre någon som brukade jorden och alla skulle dö av hunger. Om skomakarn försvann, skulle det icke längre finnas någon som tillvärkade våra skor. Byggnadsarbetarna försvunno, och vi fingo icke uppfört flera hus. Och så vidare... Om arbetarna på alla områden försvunno, så skulle med dem också försvinna frambringandet av alla de artiklar vi konsumera och förbruka.

Men vad skulle det göra, om herrarna försvunno? Det skulle bara bli lättnad för dem som arbeta.

Johan. - Må så vara, att det är vi, som frambringat allt, men hur skall jag bära mig åt för att frambringa säd, när jag icke har någon jord, inga kreatur, inget utsäde? Tro mig, det finns ingen utväg, man är nödd till att vara beroende av patronen.

Peter. - Hör nu på Johan! Är det så, att vi förstå varandra eller ej? Jag tyckte vi redan voro överens om att man måste taga från herrarna allt det som är nödvändigt för att bedriva arbetet: jord, arbetsredskap, utsäde, allt. Jag vet mycket väl, att så länge som arbetsredskapen tillhöra herrarna, så är arbetaren alltid dömd att vara slav och får ingenting annat än elände och fattigdom. Men det är därför vi först och främst måste, kom väl ihåg det, exproprieras egendomen från herrarna. Utan det kan världen aldrig förbättras.

Det Anarkistiska Biblioteket



Errico Malatesta
Samtal om ägendomen
1917

Tidningen Brand #21 1917

www.anarkistiskabiblioteket.se